

Vadovaujantis 2023 metų maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų valstybinės kontrolės mėginių tyrimų planu, siekiant nustatyti, ar MBM atitinka jiems keliamus reikalavimus, ar į maisto produktus neišsiskiria tokie jų sudedamųjų medžiagų kiekiai, kurie kelia pavojų žmonių sveikatai ar nepriimtinais keičia maisto sudėtį arba pablogina jo juslines savybes, VMVT teritoriniai departamentai iš rinkos ir maisto tvarkymo subjektuose ėmė tyrimams MBM mėginius: planas – 50 mėginių, atrinkta – 50 (100 %). Nacionalinėje visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijoje ištyrus mėginius, 49 (98,0 %) jų atitiko teisės aktų reikalavimus.

Dėl RASFF sistema gaunamų pranešimų ir siekiant patikrinti, ar popierinės keksiukų formelės, šiaudeliai gėrimams atitinka saugos reikalavimus, laboratorijoje tirta skonio atitiktis (planas – **10**, atrinkta – 10 (100 %)). Atlikus tyrimus nustatyta, kad visi gaminiai (100 %) buvo saugūs - nekeitė maisto skonio ir kvapo ir atitiko Reglamento (EB) Nr. 1935/2004 reikalavimus.

Maisto tvarkymo subjektuose – viešojo maitinimo įmonėse - sunkiųjų metalų (švino ir chromo (VI)) nustatymui buvo atrinktos popierinės pakuotės karšties ir riebiems maisto produktams dėti (picoms, mėsiniams, bulvytėms ir kt.) (planas – **10**, atrinkta – 10 (100 %)). Ištyrus mėginius nustatyta, kad jie visi (100 %) atitiko Lietuvos higienos normoje HN 16:2011 „Medžiagų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, specialieji sveikatos saugos reikalavimai“ nustatytus specialiuosius nacionalinius reikalavimus popieriui ir kartonui.

Dėl RASFF sistema gaunamų pranešimų ir siekiant patikrinti, ar rinkoje esantys iš plastiko poliamido pagaminti stalo ir virtuvės reikmenys (šaukštai, samčiai, kiaurasamčiai, mentelės ir kt.), ypač pagaminti trečiosiose šalyse, yra saugūs ir atitinka Europos Komisijos reglamente (ES) Nr. 10/2011 nustatytus reikalavimus dėl pirminių aromatinių aminių (PAA) išsiskyrimo, tyrimams atrinkta **10** gaminių (planas – 10). Ištyrus mėginius nustatyta, kad 1 (10 %) mėginys neatitiko Europos Komisijos reglamente (ES) Nr. 10/2011 nustatytų reikalavimų - PAA išsiskyrimas viršijo didžiausią leistiną (nustatyta pirminio aromatinio amino 4,4'-Diaminodiphenylmethane – $(0,0066 \pm 0016)$ mg/kg, leistina - 0,002 mg/kg), todėl gaminys paskelbtas nesaugiu.

Kiekvienais metais gaunama vartotojų pranešimų, kad įsigyti plastikiniai MBM (dažniausiai – gertuvės), keičia maisto skonį arba kvapą, todėl 2023 m., kaip ir 2022 m., tyrimams buvo renkamos plastikinės gertuvės iš minkšto plastiko (pvz., polipropileno (PP)), ypač skirtos vaikams, sportuojantiems ir kt. skonio, kvapo nustatymui (planas – **10**, atrinkta – 10 (100 %)). Ištyrus mėginius nustatyta, kad visos atrinktos tyrimams gertuvės (100 %) buvo saugios - nekeitė maisto skonio ir kvapo ir atitiko Reglamento (EB) Nr. 1935/2004 reikalavimus.

Siekiant nustatyti, ar keramikos, porceliano gaminiai, ypač puodeliai gėrimams, kurių viršutinis kraštas yra gausiai dekoruotas (pvz., blizgus arba spalvotas) atitinka saugos reikalavimus, laboratorijoje tirtas sunkiųjų metalų (švino ir kadmio) išsiskyrimas (planas – **10**, atrinkta – 10 (100 %)). Ištyrus mėginius nustatyta, kad jie visi (100 %) atitiko Lietuvos higienos normoje HN 16:2011 „Medžiagų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, specialieji sveikatos saugos reikalavimai“ nustatytus reikalavimus ir yra saugūs.